

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Feladatok és tevékenységek

Mindig is nagy tisztelet övezte a politikusokat, az országgyűlési képviselőket, azokat, akik befolyással voltak egy ország sorsára, a törvények alkotására.

Ahogyan a társadalmi rendszerek fejlődtek, úgy vált egyre inkább szükségessé a társadalom szabályozása is. A történelem fejlődése során már az ó-asszír és korai ind államokban is választásokkal töltötték be egyes vezetői tisztségeket. Ezt a szabályozást különböző korokban különféle testületek törvényalkotásai oldották meg. Kezdetben a vének tanácsai hoztak törvényeket. A görög (sztratégoszok) és rómaiak (magisztrátusok) híresek voltak jól szervezett törvényalkotásukról, a megválasztott szenátorok a nép akaratát képviselték a szenátusban, vagy ahogy ma neveznénk a parlamentben. A feudális államokban, a középkorban a törvényeket hatalmi alapon a király és a nemesség hozta, - természetesen az egyház érdekeit is tiszteletben tartva - főként egyéni érdekeiket és az ország sorsát tartották szem előtt, a népnek kevésbé akartak kedvezni. Ezért ezek a törvényhozók inkább az adók fajtajáról, beszédéséről, az ország biztonságát szolgáló katonai akciókról döntöttek, hoztak rendelkezéseket. Ebben a nagy történelmi korszakban a nép nem is rendelkezett választójoggal, nem volt beleszólásuk az őket érintő törvények meghozatalába sem. A választójog a polgári átalakulás menetében jött létre újból, kiterjesztése az angol polgári forradalom idején merült fel, Cromwell forradalmi hadseregének tanácsa kezdeményezésére. Ez azonban csak a francia polgári forradalmat követően 1789-ben az Ember és a polgár jogairól szóló Deklaráció (Montesquieu és Rousseau) alapján vált Európában elfogadottá, amely kimondja: “az ember szabadon és egyenlő jogokkal születik”,... ”a törvény az általános akarat kifejezője”, ebből következik, hogy “minden polgárnak joga van személyesen vagy képviselője útján részt venni a törvények megalkotásában.”

A polgárosodás után a polgári jogrendszer már nem csak az uralkodó osztály érdekeit jelentette meg törvényeiben. A törvényhozásban a nép csoportjainak képviselői is megjelentek a parlamentben. Magyarországon 1848-ban szakítottak az addigi rendi képviselettel, és bevezették a népképviseletet. Bár akkor még (cenzusokkal) korlátozták a

választójogot, a lakosságnak csak 7,1%-a rendelkezett választójoggal, kizárták, pl. a nőket, a gazdai hatalom alatt állókat a segéd nélkül dolgozó iparosokat és azokat a jobbágy sorból felszabadult parasztokat, akik nem rendelkeztek legalább 6 hold telekkel. A városban lakó polgárok közül kizárták, pl. azokat, akiknek nem volt legalább 3 lakrészt magában foglaló lakóháza, vagy adóhátraléka volt. Az 1918. évi I. Néptörvény rendezte csak a nőkre is kiterjedő általános és egyenlő választójogot, amely a különböző rendszerekhez illeszkedve alakult át az elmúlt évtizedek alatt.

A rendszerváltás (1990) óta az országgyűlési képviselők különösen fontos szerepet töltenek be, hiszen az egy-párt rendszerű ország irányítás megszűnésével a kormány munkájában többféle nézet, párt-koncepció is megjelenik (pluralizmus). Az Országgyűlés munkájában, a törvényalkotásban és a kormányirányításban főként a különböző pártok elgondolásait, programját, terveit képviselők vesznek részt. Ők az országgyűlési képviselők, akiknek nagy részét a szavazati joggal rendelkező felnőtt korú lakosság választotta meg.

Amíg a rendszerváltás után a régi elavult törvények, jogszabályok megújítására, a demokratikus államszerkezet és törvények megalkotására helyezték a hangsúlyt, az 1990-es évek végétől az Európai Unió (EU) csatlakozásra felkészülés, a nemzetközi jogharmonizáció megteremtése, a nemzetközi kapcsolatok építése kerül előtérbe munkájuk során. A 2002-ben megválasztandó képviselők már az EU Parlament munkájában is részt fognak venni, amelyben már nem a pártjuk vagy választókörzetük érdekeit kell képviselniük, hanem a magyar nemzetét, amely a jelenlegitől jóval tágabb rálátást és másfajta gondolkodásmódot igényel, ugyanis Magyarország érdekérvényesítése lesz a kérdés.

Hogyan lehet valakiből országgyűlési képviselő?

Az Országgyűlésbe összesen 386 képviselő kerülhet, amelyből 176 képviselőt egyéni választókerületekben, 152 képviselőt a megyei-fővárosi választókerületekben választanak, 58 képviselőt pedig a kapott szavazataik arányában az országos listájukról delegálhatnak a pártok.

Van, aki *egyéni választókerületből* szeretne bejutni képviselőnek. Neki akár pártoktól független, akár egy vagy több párt által közösen jelölt személy, legalább 750 ajánlást kell

begyűjtenie a választókerületben a hivatalos ajánlószelvényen. Ha mindezt az ajánlást megkapta, nyilatkoznia kell arról, hogy választható, a jelölést elfogadja és nincsen olyan tisztsége, amely összeférhetetlen a képviselői megbízással, illetve ha van, megválasztása esetén lemond arról.

Van, akit valamelyik párt területi vagy **országos listájáról** jelölnek képviselőnek. A területi és az országos listán meghatározott feltételek szerint maximum háromszor annyi személyt jelölhetnek, mint amennyi megválasztható. Ezek a listák azok a jelöltek szerepelnek, akik a pártok számára kiemelt fontosságú személyek, és a párt szeretne számukra nagyobb esélyt biztosítani a megbízással elnyeréséhez.

Egy biztos, aki országgyűlési képviselő szeretne lenni, annak előzetesen a választókerületben vagy pártjában kitartóan eredményes társadalmi tevékenységet kell kifejtenie. Csak azok nyernek bizalmat a választópolgároktól vagy pártjuktól, akik már bizonyították rátermettségüket, alkalmasságukat, és tapasztalataik birtokában jól tudják képviselni jelölőik érdekeit.

Miután a jelölések megtörténnek, következik a választási kampány, és a választás. Miután az emberek leadták szavazataikat, a választás eredményeit az egyéni választókerületek választási bizottságai jegyzőkönyvben értékelik, ezeket pedig az Országos Választási Bizottság összesíti. Izgalmas pillanatok ezek a jelöltek számára. Előfordulhat, hogy az eredmény nem érvényes, mert nem jelent meg a választópolgárok több mint a fele, és ezért későbbi időpontban újabb fordulót kell tartani előre meghatározott szabályok szerint.

A választások lezárulását követően alakulhat meg az Országgyűlés. Az alakuló ülést a köztársasági elnök hívja össze, ahol lezajlik a képviselők mandátumainak igazolása és az Országgyűlés belső szervezetének kialakítása.

Mit értünk „mandátum” alatt?

A mandátum a képviselői megbízással meghatározott időre történő elfogadásának elnevezése. A választási iratok alapján a mandátumvizsgáló bizottság megvizsgálja a képviselők megbízólevelének szabályszerűségét. A mandátumigazolás után a képviselők esküt tesznek, és aláírják az esküokmányt, amelynek szövege a következő:

*"Én, a Magyar Köztársaság Országgyűlésének képviselője esküszöm, hogy képviselői tisztségem ellátása során hazámhoz, a Magyar Köztársasághoz és annak népéhez hű leszek; az Alkotmányt és a jogszabályokat megtartom, a tudomásomra jutott titkot megőrzöm; munkám során választóim akaratához és megbízatásomhoz híven, lelkiismeretesen járok el, és minden igyekezettel azon leszek, hogy a Magyar Köztársaság fejlődését előmozdítsam, népének boldogulását elősegítsem.
(A képviselő meggyőződése szerint:) Isten engem úgy segítse!"*

Melyek a jellemző feladatai, tevékenységei?

Az országgyűlési képviselő nem foglalkozás, szakma, hanem megbízatás, amely 4 éves időtartamra szól. A megválasztott országgyűlési képviselők nagy része főfoglalkozású politikus.

Az Alkotmány a képviselet középpontjába az egész nemzet szolgálatát állítja, amikor kimondja, hogy az országgyűlési képviselők tevékenységüket a köz érdekében végzik.

A képviselők feladataikat az Országgyűlés szervezeti kereteiben végzik. Az Országgyűlés az államszervezet csúcsán elhelyezkedő olyan szerv, amely a népfelség elve alapján ráruházott, alapvetően fontos jogok hordozója. Az **Országgyűlés törvényhozó** hatalma kizárólagos, s emellett **ellenőrző** a kormány tevékenységét, de nem lehet feladata az államélet közvetlen irányítása.

Az Országgyűlés feladatai

- ◆ Az Alkotmány megalkotása vagy módosítása, törvények megalkotása, az ország társadalmi-gazdasági tervének meghatározása, az államháztartás mértékének megállapítása, az állami költségvetés és annak végrehajtásának jóváhagyása, döntés a kormány programjáról:
- ◆ A kormányzati tevékenység ellenőrzése (a hatáskörében meghozott döntések végrehajtása keretében a közigazgatás működését, eredményességét a Magyar Nemzeti Bank működését). E jogkörében beszámoltatja a kormányt és a minisztereket, dönt a legfontosabb állami közhatalmi tisztségek betöltéséről. Megválasztja a köztársasági elnököt. A Kormány és az Alkotmánybíróság javaslata alapján felosztatja azokat a helyi képviselő-testületeket, amelyek működése az Alkotmánnyal ellentétes.

- ◆ Dönt területszervezési ügyekben a megyék területéről, nevééről, székhelyéről, megyei jogú várossá nyilvánításokról, illetve a fővárosi kerületek kialakításáról.
- ◆ A Magyar Köztársaság külkapcsolatai erősítéséhez megkötí a kiemelkedő fontosságú nemzetközi szerződéseket.
- ◆ Dönt hadiállapot kinyilvánításáról, békekötésről, a rendkívüli állapot, vagy szükségállapot kihirdetéséről (pl. állampolgárok élet- és vagyónbiztonságát tömeges mértékben veszélyeztető elemi csapások, vagy ipari katasztrófa esetén), a fegyveres erők külföldi vagy országon belüli alkalmazásáról.
- ◆ Közkegyelmet gyakorol. A közkegyelem (amnesztia) a jogellenes cselekmények elkövetőinek meghatározott körénél eltekint a büntetés teljes mértékű végrehajtásától, lemond az állam büntető igényéről.
- ◆ Elrendelhet népszavazást.

A **képviselők feladata**, hogy kezdeményezően vegyenek részt az Országgyűlés munkájában, javaslataikkal segítsék annak eredményes működését. Ennek megfelelően:

- ◆ Törvényt kezdeményezhetnek.
- ◆ Javaslatoikat terjesztik elő.
- ◆ Felszólalhatnak vitában, ügyrendi kérdésekben vagy napirenden kívül.
- ◆ Részt vehetnek a határozat meghozatalában.
- ◆ Megválaszthatók az Országgyűlés tisztségviselőjének, az országgyűlési bizottságok tisztségviselőjének vagy tagjának.
- ◆ Az állampolgári, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosaihoz, az Állami Számvevőszék elnökéhez és a Magyar Nemzeti Bank elnökéhez *kérdést*, a kormányhoz, annak bármely tagjához és a legfőbb ügyészhez *interpellációt és kérdést intézhetnek* a feladatkörükbe tartozó minden ügyben. A kérdés arra szolgál, hogy a képviselő valamilyen közérdekű ügyben felvilágosítást kapjon. Az interpellációt magyarázat kérése céljából terjesztik elő. (Az interpellációra adott válasz elfogadásáról az Országgyűlés dönt, a kérdésre adott válasz elfogadásáról nem.)
- ◆ Az egyéni választókerületből megválasztott képviselő kapcsolatot tart választókerületével, rendszeres fogadóórákat tart, beszámol választóinak végzett munkájáról, és arról, mennyiben teljesítette vagy képviselte a választási kampány során ígért ügyeket, programját.

- ◆ Az ügyrendben meghatározott módon részt vehetnek a bizottságok ülésein. A *bizottságokban és a képviselői csoportokban dolgoznak; szakértőkkel konzultálnak, iratanyagokat, tervezeteket tanulmányoznak.*

A képviselők tevékenységüket az Alkotmánynak és a törvényeknek megfelelően végzik. Kötelesek az Ügyrend előírásait betartani, választókerületük problémáinak megoldását a köz érdeke szerint elősegíteni. A képviselőt megbízatása teljesítése és az ezzel összefüggő tevékenysége miatt hátrány nem érheti.

Alkotmányunk korábbi szövege szerint az összeférhetlenség jobbra erkölcsi kategóriának volt tekinthető. A modern parlamentáris rendszerekben az összeférhetlenség alapvető jogi kérdés. Az államhatalmi ágak megosztására figyelemmel főleg azok a tisztségek összeférhetetlenek a képviselői megbízatással, amelyek anyagi összefonódást eredményeznének.

A feladatok ellátásához igazodik a képviselők 3 hetes ciklusonként változó munkarendje is. Az első hét a parlamenti plenáris üléseké, amely során a hét minden napján az üléseken vesznek részt, a következő hetet a bizottsági üléseken és a pártjukban, frakciójukban töltik, a harmadik hetet választókerületük képviseleti munkájának szentelik, majd ez a körforgás ismétlődik az egész ülészak alatt.

Az Országgyűlés működése

Ülésszakok, ülések

Az országgyűlésnek tavaszi és őszi ülészeit vannak. Ezen felül lehet rendkívüli ülészak vagy ülés amelyet a köztársasági elnök, a Kormány, vagy a képviselők 1/5-ének írásbeli kérelme alapján hívnak össze. Az ülések határozatképesek akkor, ha a képviselők több mint fele jelen van.

Az ülések nyilvánosak (sajtónyilvánosság: rádió, tv, laptudósítók), és az üléseken korlátozott számban bárki részt vehet. Az ülések jegyzőkönyvei és azok mellékletei bárki számára hozzáférhetők. A köztársasági elnök vagy a Kormány indítványára zárt ülés is tartható. Az üléseken szerepelnek önálló indítványok, sürgősségi javaslatok, napirend, melyben fel van tüntetve a szavazások várható időpontja. Felszólalásokra a napirendhez

kapcsolódóan, a jegyzőknél történt előzetes jelentkezés sorrendjében vagy elnöki engedély alapján kerül sor.

A frakcióvezetők napirenden kívül is felszólalhatnak: 5 percben a több napos ülés első két napján országos jelentőségű, halaszthatatlan és rendkívüli ügyben. A köztársasági elnök, a miniszterelnök és a Kormány tagjai rendkívüli ügyben napirenden kívül is felszólalhatnak.

A tanácskozásokon a napirendi pontok tárgyalásának időkeretét is szabályozzák, meghatározva az általános, a részletes és a záróvita időkeretét. Az időkeret felosztásában azonos időkeretet kapnak a kormánypárti és ellenzéki képviselők.

A képviselő többféle módon is képviselheti elgondolásaikat, véleményét az ülésnapokon pl.:

- ◆ Vita, melyen kétperces hozzászólások során teheti fel kérdéseit, mondhatja el véleményét vagy válaszait a feltett kérdésekre.
- ◆ Határozathozatal esetén nyílt, név szerinti szavazással vagy titkos szavazással.
- ◆ Indítványokban.
- ◆ Törvényjavaslatban, bár képviselő által benyújtott törvényjavaslatot csak akkor lehet tárgysorozatba felvenni, ha azt a kijelölt bizottság támogatta.
- ◆ Interpellációt és kérdést az Országgyűlés elnökénél kell benyújtani, melyre a napirendben feltüntetett időpontban és meghatározott időtartam áll rendelkezésre a benyújtás sorrendjében. Interpellációt magyarázat kérése céljából intézheti az országgyűlési képviselő a Kormányhoz, a Kormány bármely tagjához és a legfőbb ügyészhez.

Hogyan telnek egy országgyűlési képviselő napjai?

Egy országgyűlési képviselő ugyanúgy, mint az emberek nagy része, korán kel, mert igen sok munkája van nap, mint nap. Gyakran zsúfolt, feszített programokkal teli, fárasztó hétnek néz elébe.

Többnyire a Képviselői Irodaházban kezdi a napot a képviselőknek biztosított munkahelyen. Beérkezésekor rövid megbeszélést tart munkatársaival, asszisztensével és a frakciójában dolgozó szakértőkkel, ügyintézőkkel, akik segítik a munkáját. A heti ülészaki munkarend és a bizottsági ülések témakörei alapján felosztják a teendőket.

Részt vesz az Országgyűlés ülésein ahol, ha valamelyik vitához szeretne hozzászólni, nagyon alaposan fel kell készülnie, hogy javaslatai indoklását a rendelkezésre álló rövid időben tömören és lényegre törően tudja elmondani.

- ◆ Egész héten bent ül az üléseken, amennyiben szeretné a többi képviselő indítványát élő szóban hallani.

Néhány nappal előbb már megkapja a következő heti bizottsági ülések meghívóját és programját is.

A többi bizottság programját megnézheti a Parlament web oldalán, hiszen más bizottságok szintén megtárgyalhatják a szóban forgó kérdéseket, csak más nézőpontból közelítve.

Minden harmadik héten a választókerületére koncentrál, programjában szerepel még egy fogadóóra és egy fórumon való részvétel is, melyet a választókörzetében tart. Itt meghallgatja választói véleményét, panaszait, illetve válaszol kérdéseikre, hogy a választókerületét érintő fontosabb ügyeket hogyan képviselte (pl. a kisnyugdíjasok nyugdíjmelésénél hogyan szavazott, és milyen hozzászólásokat tett a költségvetési javaslat véleményezésénél, milyen területfejlesztési programok várhatók a jövőben, és beszámol arról is, hogy mennyiben teljesítette vagy képviselte a választási kampány során tett ígéreteit, programját, stb.). Ellenőrzési jogkörét is gyakorolja a választókörzetében, az ott található államigazgatási szerveknél, és kapcsolatot tart az ott működő egyéb piaci és civil szervezetekkel. Ennek során sokat kell utaznia, különösen akkor, ha őt egy vidéki választókörzet lakossága juttatta a Parlamentbe.

Sokszor kell közszereplést is vállalnia, hiszen élete reflektorfényben van, ha felkérlik, hogy egy konferencián tartson előadást, erre szintén fel kell készülnie.

A hét minden napján nagyon sűrű a programja. Ha a képviselői megbízatása előtt volt egy vállalkozása - amelyben jelenleg nem végezhet munkát - ennek működését is fontos figyelemmel kísérnie, hiszen, ha lejár a megbízatása és nem választják újra, akkor ebben a vállalkozásban dolgozik tovább. (Nincs minden képviselőnek saját vállalkozása, van olyan képviselő is, aki előtte állami cégnél dolgozott köztisztviselőként, van olyan is, aki tudományos kutatóként. Ők ritkábban tartják kapcsolatukat volt alkalmazójukkal, bár mandátumuk lejártá után őket köteles korábbi munkáltatójuk újból foglalkoztatni.)

Fontos tudni, hogy a képviselőt mentelmi jog illeti meg.

A mentelmi jog magában foglalja egyfelől a felelőtlenséget, másfelől a sérthetlenséget. A felelőtlensége azt jelenti, hogy nem vonható felelősségre bíróság vagy más hatóság előtt leadott szavazata, a megbízatásának gyakorlása idején az általa közölt tény vagy vélemény miatt.

A sérthetlenség azt jelenti, hogy a képviselőt csak tettenérés esetén lehet őrizetbe venni, ellene csak az Országgyűlés előzetes hozzájárulásával indítható és folytatható büntető-, valamint szabálysértési eljárás, továbbá alkalmazható ellene büntető eljárásjogi kényszerintézkedés. A képviselő mentelmi jogáról – szabálysértési eljárás kivételével – nem mondhat le, mentelmi jogának megsértését haladéktalanul köteles az Országgyűlés elnökének bejelenteni.

Az országgyűlési képviselők megválaszthatók az Országgyűlés tisztségviselőjének, az országgyűlési bizottságok tisztségviselőjének vagy tagjának is.

Milyen anyagokat, eszközöket használ munkája során?

A képviselőket igen sokszor látni kezükben nagy paksamétákkal, amely törvénytervezetekből, szakértői értékelésekből, jelentésekből, elemzésekből és ehhez hasonló írásos anyagokból áll. Szekrénye polcán megtalálhatók a korábbi felszólalások, indítványok, javaslatok, bizottsági ülések, azok programjai.

A különböző információs rendszerek, törvénytárak, közlönyök, CD jogtár, telefon, fax, szavazógép is mind fontos munkaeszközei.

Egyik legfontosabb eszköze a számítógép, hiszen a Képviselői Tájékoztató Központtól vagy az Országgyűlési Könyvtárból kapott információkat, értékeléseket, összesítéseket általában lemezen kapja meg. Az internetet is gyakran használja, amelyen az államtitkok kivételével minden a Parlamenti munkához kapcsolódó információt megtalál. A régi törvények dokumentációit is gyakran forgatja. A különböző jelentések, elemzések, szakértői értékelések szintén segítik munkáját.

Gyakran használ gépkocsit, hiszen a képviselői munka rendszerint sok utazással jár. Nemcsak a választási kampányt, hanem képviselői munkáját is segítik a különböző

szóróanyagok, fotók, programok, reklámhordozók, ezért ezek is részlegesen munkaeszközeivé válnak.

A képviselők legfőbb munkaeszköze a pontos, megfelelően összeszedett információ, és az ezt alátámasztó dokumentumok, amelyek fő forrásai a Képviselői Tájékoztató Központ, az Országgyűlés Hivatala és az Országgyűlési Könyvtár által a képviselő kérésére összeállított anyagok. Betekintésül érdemes elolvasni e szervezeteknek a képviselők részére nyújtott szolgáltatásait.

Képviselői Tájékoztató Központ

A képviselők törvényhozói munkájának segítése érdekében a Képviselői Irodaházban Képviselői Tájékoztató Központ (KTK) is működik, melynek fő feladata, hogy a törvényhozói munkával összefüggő szakmai és könyvtári információs szolgáltatásokat nyújtson a képviselők, az országgyűlési bizottságok, a parlamenti pártok képviselőcsoportjai, valamint az általuk megbízott szakértők részére.

A Központban megtalálhatók az Országgyűlés működése során keletkezett dokumentumok fénymásolatai, az országgyűlési almanachok és parlamenti kiadványok, kézikönyvtár, jogszabály-gyűjtemények, módszertani anyagok, valamint számítógéppel elérhető adatbázisok és nyilvántartások.

A szolgáltatás témakörei:

- ◆ hogyan működik a parlament, miként tagozódik a szervezete, kik az Országgyűlés tisztségviselői;
- ◆ mikor és milyen javaslatokat tárgyal az Országgyűlés;
- ◆ milyen javaslatok szerepelnek a következő ülés napirendjén;
- ◆ hol tart egy-egy javaslat tárgyalása, mi elfogadásának várható időpontja;
- ◆ kik és milyen módosító javaslatokat nyújtottak be a törvényjavaslathoz;
- ◆ ki, mikor, milyen témában szólalt fel;
- ◆ egy javaslat zárószavazásánál hogyan foglalt állást a képviselő;
- ◆ kihirdették-e már és melyik Magyar Közlönyben az elfogadott törvényt, s az mikor lép hatályba;
- ◆ a szavazások eredményeiről;
- ◆ az Országgyűlés bizottságairól, a bizottsági ülésekről;

- ◆ mely bizottság(ok), albizottság(ok) tagja a képviselő;
- ◆ a képviselők frakciók-, illetve választókerületek szerinti névsoráról és ezek változásáról;
- ◆ az elhangzott felszólalásokról, interpellációkról, kérdésekről és az adott válaszokról;
- ◆ ki a lakóhely szerinti választókerületben megválasztott képviselő, melyik képviselőcsoport tagja, milyen telefonszámon és levelezési (e-mail) címen érhető el a Parlamentben;
- ◆ tájékoztatás az Országgyűlés tevékenységét leíró statisztikai adatokról;
- ◆ adatok a Parlament tevékenységéről.

Az Országgyűlés Hivatala

Az Országgyűlés Hivatala (a továbbiakban: Hivatal) az Országgyűlés munkaszervezete. Feladata, hogy biztosítsa az Országgyűlés folyamatos működését, és segítse a képviselők és az Országgyűlés tisztségviselői tevékenységét. Az Országgyűlés hivatali szervei a Főtitkárság, a Gazdasági Főigazgatóság, az Országgyűlési Könyvtár, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott más szervek.

A Hivatal az Országgyűlés ülésszakai, ülései, továbbá a bizottsági ülések előkészítése és lefolytatása keretében:

- ◆ jogi-szakmai segítséget nyújt a bizottságoknak az indítványok és ajánlások elkészítésében;
- ◆ szakmai észrevételeket tesz a kijelölt bizottság részére a benyújtott törvényjavaslatokról, határozati javaslatokról és az ezekhez benyújtott módosító javaslatokról abból a szempontból, hogy azok megfelelnek-e a meghatározott követelményeknek;
- ◆ az Alkotmányügyi bizottság mellé állandó kodifikációs csoportot rendel, a többi bizottság kodifikációs munkáját a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott módon segíti;
- ◆ gondoskodik az ülések előkészítéséről, az indítványok sokszorosításáról, eljuttatja a képviselőkhez és az ülések résztvevőikhez az ülések tárgyalási anyagát és egyéb tájékoztató anyagokat;
- ◆ gondoskodik az Országgyűlés jegyzőkönyvének elkészítéséről és kiadásáról, valamint az Országgyűlési Napló megjelentetéséről;

- ◆ szerkeszti, illetve kihirdetésre előkészíti a törvényeket és az Országgyűlés határozatait;
- ◆ közreműködik az Országgyűlés bizottságai üléseinek előkészítésében, gondoskodik a meghívók és a tárgyalási anyagok kézbesítéséről, ellátja a bizottságok adminisztrációját;
- ◆ gondoskodik a képviselők tájékoztatásáról és a tájékoztatást szolgáló információs rendszer működtetéséről;
- ◆ az elfogadott és az előterjesztő kézjegyével ellátott törvényeket, országgyűlési határozatokat és egyéb döntéseket az elfogadástól számított három munkanapon belül az Országgyűlés elnökének megküldi, és gondoskodik a parlamenti információs rendszerben történő hozzáférhetőségről;
- ◆ végrehajtja az Országgyűlés elnökének az üléstermi rend fenntartására vonatkozó utasításait, továbbá felügyel arra, hogy az Országgyűlés és a bizottságok tanácskozásain illetéktelenek ne tartózkodjanak.

A Hivatal az Országgyűlés *gazdasági, műszaki és általános igazgatási ügyeinek intézése* keretében:

- ◆ kidolgozza és végrehajtja az Országgyűlés költségvetését;
- ◆ kezeli az Országgyűlés ingatlan és ingó vagyonát;
- ◆ ellátja az Országgyűlés működésével kapcsolatos általános igazgatási és ügyviteli feladatokat;
- ◆ gondoskodik az Országgyűlés működéséhez szükséges technikai, műszaki feltételekről, helyiségekről;
- ◆ gondoskodik a képviselőket és a képviselőcsoportokat megillető jogosultságok biztosításáról;
- ◆ kialakítja az Országgyűlés üléstermében - a parlamenti hagyományoknak megfelelően, a képviselőcsoport-vezetőkkel és a független képviselők megbízottjával történt egyeztetés után - a képviselőcsoportok helyét és a képviselők ülésrendjét;
- ◆ felügyel arra, hogy az Országgyűlés épületében illetéktelenek ne tartózkodjanak, és gondoskodik a belépők, parkolójegyek kiadásáról;
- ◆ ellátja az Országgyűlés Hivatalával kapcsolatos személyzeti és munkaügyi feladatokat.

A képviselőcsoportok tevékenységét segítő szakértőket és ügyviteli dolgozókat a gazdasági főigazgató a képviselőcsoport vezetőjének javaslatára alkalmazza.

A Hivatal az Országgyűlés elnöke és alelnökei **titkársági feladatainak** az ellátása keretében:

- ◆ intézi az Országgyűléshez, valamint az Országgyűlés elnökéhez érkezett közérdekű bejelentésekkel, javaslatokkal és panaszokkal kapcsolatos teendőket;
- ◆ ellátja az Országgyűléshez érkezett népszavazás iránti kezdeményezés és népi kezdeményezés átvételével és döntésre való előkészítésével kapcsolatos feladatokat;
- ◆ közreműködik az Országgyűlés elnökének az Országgyűlésben képvisellel nem rendelkező pártokkal, valamint az érdekképviseleti és társadalmi szervezetekkel való kapcsolatának szervezésében.

A Hivatal az Országgyűlés két- és többoldalú **nemzetközi kapcsolataival** összefüggő hivatali tevékenység ellátása keretében:

- ◆ közreműködik az Országgyűlés nemzetközi kapcsolatainak szervezésében;
- ◆ biztosítja a kiutazó és fogadó delegációk felkészítését;
- ◆ közreműködik a nemzetközi rendezvények előkészítésében és lebonyolításában.

A Hivatal az Országgyűléssel kapcsolatos **sajtótevékenység** ellátása keretében:

- ◆ gondoskodik az Országgyűlés hivatalos sajtóközleményeinek a tömegtájékoztatási szervekhez történő eljuttatásáról;
- ◆ szervezi az Országgyűlés testületeinek, tisztségviselőinek és rendezvényeinek sajtónyilvánosságát;
- ◆ biztosítja a sajtó munkatársainak tájékoztatását az Országgyűlés működéséről.

A Hivatal az **országgyűlés könyvtári, szakirodalmi információs ellátása** keretében:

- ◆ gondoskodik a könyvtári dokumentumok - különös tekintettel a sajtótermékek ingyenes köteles példányára - állományba vételéről és bibliográfiai feldolgozásáról,
- ◆ gondoskodik a bizottságok és a képviselőcsoportok, a képviselők, valamint szakértők és az Országgyűlés hivatali szervei könyvtári dokumentumokkal való ellátásáról,

- ◆ feldolgozza és hozzáférhetővé teszi a beszerzett szakirodalmat, információs és könyvtári szolgáltatásokat biztosít,
- ◆ az információs ellátás érdekében számítógépes adatbázisokat épít és külső forrású adatbázisokat közvetít.

Az Országgyűlési Könyvtár

Az Országgyűlési Könyvtár az állam- és jogtudomány, a politikatudomány, a legújabb kori magyar és egyetemes történelem, valamint a magyar Parlament dokumentumainak országos feladatkörű tudományos, nyilvános szakkönyvtára és információs központja. Országos tudományos szakkönyvtári kiemelt feladata e körben a hazai szakirodalom teljes körű és a külföldi szakirodalom válogató jellegű beszerzése és feldolgozása. A külföldi parlamentek, az ENSZ és szakosított szervezetei, valamint az európai integrációs szervezetek kiadványainak gyűjtése és feldolgozása.

Hol végzi a munkáját az országgyűlési képviselő?

Napjai nagy részét a Parlamentben a plenáris üléseken vagy a Duna partján található “fehér házban” a Képviselői Irodaházban tölti, ugyanis az ülések nagy része ezeken a helyeken zajlik, és a képviselői irodák, valamint a különböző munkát segítő szervezetek az Országgyűlési Könyvtár és a Képviselői Tájékoztató Központ is itt található. Az országgyűlési képviselők munkájának segítéséhez a Képviselői Irodaházban térítésmentesen biztosítják a munkavégzésre alkalmas irodahelyiséget és annak teljes körű működtetését. A hivatali helyiségek és a tanácskozások helyszínei jól klimatizáltak és igényesen felszereltek.

Igen sokat utazik előadásokra, konferenciákra, vagy a választókerületébe, vagy bizottsági megbízatásához kapcsolódó feladatok intézésekor. Külföldre a nemzetközi kapcsolatai ápolása esetleg egy delegáció tagjaként látogat, ekkor ez a munkahelye.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba?

Napi kapcsolatot tart fenn frakciójában a képviselőtársaival, hiszen indítványainál, felszólalásainál és a bizottságok munkájában pártja koncepcióit kell képviselnie. Az

ülésekre nehéz lenne egyedül felkészülni, elolvasni és feldolgozni a rengeteg információt, megírni időkorlátok közé szorított rövid, tartalmas szakmai beszédeit, megszervezni megbízatásához kötődő programjait, ezért mindezek összegyűjtésében asszisztense, kollégái a frakciójában foglalkoztatott szakmai munkacsoportok segédkeznek. Minden képviselő alkalmazhat egy főfoglalkozású munkatársat tetszés szerinti munkakörbe (asszisztens, szaktanácsadó, gépkocsivezető, stb.), akinek munkabérét az állam fizeti. Ezen felül valamennyi képviselői csoport 8 fős hivatali szervezetet, és minden 3 képviselő után újabb egy főt alkalmazhat állami költségen tetszés szerint szakmai vagy technikai munkakörökbe. Ezen felül az Országgyűlés költségén esetenként szakértőket vehetnek igénybe a munkájuk színvonalas ellátásához.

Ezek a munkatársak kulcsfontosságúak, képviselői feladatai sikeres előkészítésében segítik munkáját. Beszerzik, megszürik, előkészítik, összeállítják az ülések napirendjeihez kapcsolódó anyagokat, nyilvántartják, és időnként megszervezik programjait, felszólalásaihoz összeállítják a szükséges dokumentumokat, intézik a levelezéseit.

Természetesen a támogató szervezetek munkatársai is mind korlátlanul rendelkezésükre állnak. A Képviselői Tájékoztató Központ, az Országgyűlési Könyvtár, a Külügyi Hivatal, az Országgyűlés Hivatalában dolgozók: a Főtitkárság, a Gazdasági Főigazgatóság munkatársai is szükség szerint rendelkezésére állnak. Ezeknek a szervezeteknek a munkatársaival is jó kapcsolatot alakít ki, hiszen tőlük igen sok segítséget, információt kér napi munkájához, ők segítenek kigyűjteni a témához tartozó meglévő jogszabályokat, iratanyagokat.

Bizottsági munkája során külső szakértőkkel, jogászokkal, pártján kívüli képviselőkkel és más bizottságok tagjaival tart kapcsolatot, hiszen a közös gondolkodás, a közös nevezőre jutás, a másik gondolkodásának, érdekeltségének ismerete hatékonyabbá teheti a bizottsági munkáját.

Választópolgáraival, választókerzetével és civil szervezetekkel, valamint nagyobb cégekkel egyaránt rendszeres kapcsolatot tart, illetve ellenőrzési jogköréből fakadóan az ott működő államigazgatási szervekkel, polgármesteri hivatalokkal és azok felelős munkatársaival.

Ellenőrzési jogköréből fakadóan kapcsolatot tart a kormány képviselőivel, az államigazgatás központi és területi szerveivel, vezetőivel és intézményeivel, ahol sokszor eljár választói érdekében, vagy gyakorolja a saját területén az Országgyűlés ellenőrző funkcióját.

Sokszor valamilyen delegáció tagjaként utazik külföldre, amelyhez a Külügyi Hivatal ad felkészítést és iránymutatást. Egy delegáció tagjaként miniszterekkel, államelnökökkel, neves közéleti személyiségekkel kerül kapcsolatba. Ilyenkor természetesen ismernie kell a nemzetközi érintkezés elfogadott szabályait, és azokat maximálisan tiszteletben kell tartania. Ezek megfelelő helyen, megfelelő módon történő alkalmazása nagymértékben segítheti képviselői tevékenységét, tájékozatlansága, szándékos, vagy ismerethiányból adódó rossz kommunikációja viszont számos kellemetlenség, félreértés forrása lehet, amely nemcsak az adott képviselő, hanem a magyar Országgyűlés tekintélyét is csökkentheti. (Egy felelőtlen viselkedés nagyon nagy kárt tud okozni az adott országgal kialakítandó kapcsolatrendszerben.).

Az EU-s csatlakozás után még szorosabban kell együttműködniük az Európai Unió tagországok parlamentjeivel is külön-külön, az EU intézményeivel és az Inter Parlamentáris Unióval (IPU 1542 ország a tagja), amely messze túlmutat a protokolláris kapcsolatokon.

A kampányok részeként hozzá kell szoknia a közszereplésekhez, protokolláris rendezvényeken való részvételhez. A mandátuma elnyeréséhez hozzájárulhat a társadalmi, gazdasági és kulturális élet kiemelkedő személyiségeivel a kapcsolattartás (a média képviselőivel, különböző szervezetek képviselőivel).

Követelmények

Milyen fizikai és egészségi követelményeket támaszt ez a szakma?

Az országgyűlési képviselő munkája intenzív szellemi munka, amely egy-egy maratoni ülés során akár olyan megterhelő lehet, mint néhány fizikai munka. Főként ülőmunka, de napközben sokat mozog vagy utazik a különböző helyszínek közt. Fontos, hogy egy országgyűlési képviselő a szellemi tevékenysége mellett odafigyeljen fizikai kondíciójára

is. Egészséges fizikum szükséges ahhoz, hogy a mindennapi megfeszített munkatempót bírja, és az intenzív szellemi munka, a döntési helyzetek, a különböző vélemények, koncepciók ütköztetése során keletkező stresszt így könnyebben tudja kezelni.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

A stresszhatások és az igen feszített munkarendek jelenthetik a legfőbb ártalmakat. Egy megválasztott képviselő feladatköréből eredően a társadalmi és politikai élet más dimenziójában mozog, mint az átlagpolgár, ezért a megfelelő kép kialakításához szüksége van arra, hogy a gazdasági, politikai, kulturális élet kiválóságaival rendszeresen érintkezzen – lehetőség szerint nyilvánosan. Ugyanakkor mindig ügyelnie kell önmaga és legszűkebb környezete tagjainak tetteire, viselkedésére, mert mindig „reflektor fényben” van. Bármilyen, akár a legkisebb hiba (baleset, szabálytalan közlekedés, a viselkedési normák be nem tartása vagy egy kiadós buli, egy alkoholos könnyelmű éjszaka) megingathatja képviselői pályafutását.

Egy országgyűlési képviselőnek minden tetteire oda kell figyelnie, mert a közvélemény hosszú távra meghatározhatja további életét. A megvesztegetési kísérletek, a lobbysták nyomásai igen kellemetlen helyzeteket idézhetnek elő, különösen egy sikertelen akció esetén. Ennek következményei a képviselő megbízhatóságát kérdőjelezzik meg, amelyeket ártatlansága esetén is igen nehéz meggyőzően igazolni. A bizalomvesztés, a hitelesség elvesztése igen nagy hátrányokkal járhat.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

A legfontosabb a felelősségtudat és az elkötelezettsége. A törvények és a jogszabályok értelmezéséhez elemző készség, a módosító javaslatok megtételéhez lényeglátás, problémaérzékenység, pontos és szabatos fogalmazás és jó kifejezőkészség szükséges.

A rövid, időhöz kötött felszólalásoknál a lényegre törő, precíz, közérthető fogalmazás, a logikus rövid érvelés, bizonyos retorikai és beszédtechnikai felkészültség segítheti a hatékonyabb kommunikációt.

Bizottsági munkája során fontos a kezdeményező-, az együttműködési-, és kompromisszum készség, a jó konfliktuskezelő készség. A eredményes munkavégzését segítheti az elkötelezett hozzáállásán túl az, ha megfelelő rálátása van a dolgokra,

módszeres, kitartó, nagy munkabírású. A választási kampányok során előnyös, ha a képviselőjelölt jó empátikus és előadói készségekkel rendelkezik.

Hitelességét erősíti az, ha a választópolgárok szemében becsületes, kiegyensúlyozott, józan gondolkodású, közérthető és döntésképes embernek tűnik.

Az ideális politikus jó humorérzéssel rendelkezik, és időnként megjelenik egy-egy mosoly is az arcán.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A jog- és társadalomtudományokkal foglalkozó tantárgyak, a magyar nyelv és irodalom használata, állampolgári és államigazgatási ismeretek, közgazdaságtan (gazdasági és pénzügyi ismeretek), szociológia, szociálpolitika, történelem ismerete fontos egy országgyűlési képviselő munkája során.

A különböző bizottságokban végzett munkájához elengedhetetlen az adott tevékenységi terület alapos szakmai ismerete, és az ehhez kapcsolódó szakmai tapasztalatok. (Pl. Az Alkotmány és igazságügyi bizottságban a magas szintű jogi felkészültség, az Egészségügyi és szociális bizottságban az egészségügy területén szerzett tapasztalatok, az Európai integrációs ügyek bizottságában külügyi, gazdasági, környezetvédelmi, kereskedelmi, stb. nemzetközi tapasztalatokon alapuló ismeretek, a Honvédelmi Bizottságban a katonai, katonapolitikai, külügyi, technikai tájékozottság, az Idegenforgalmi bizottságnál az idegenforgalommal kapcsolatos szakmai tapasztalatok, stb.)

Természetesen az egyes bizottságok szervezésekor, a tagok ajánlásánál a pártok (frakciók), a Házbizottság és a bizottsági elnökök is figyelembe veszik a képviselők korábbi szakmai profilját, felkészültségét, és ezek alapján kerülnek be ezekbe a szakmai bizottságokba.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

A jogi, társadalomtudományi, szociológiai érdeklődés nagyon fontos. Ugyanakkor ne idegenkedjen az elméleti és alkotó munkától, fontos legyen számára, hogy tevékenysége eredményes és elismert legyen, és tevékenységével befolyásolja, segítse az állampolgárok életét. Aki nem szereti az üzleti, hivatali kapcsolatokat, nem szeretne senkit meggyőzni véleményéről, gondolatairól, az nem biztos, hogy sikeresen és hitelesen tudja képviselni választói vagy pártja érdekeit.

Szakképzés

Mit kell tanulni a szakképzés során?

Mivel az országgyűlési képviselőség nem szakma, hanem egy főállású, meghatározott időre szóló, szavazási eredményeken vagy pártdelegáción alapuló megbízatás, ezért kifejezetten erre még nem indult szakmai képzés.

Az egyes bizottságokban viszont az adott bizottság profiljának megfelelő szakmai felkészültséget és végzettséget várnak el.

A képviselők szakmai végzettsége főként felsőfokú, de ezen belül a szakmai felkészültségük nagyon eltérő, ezekről információ kérhető különböző szempontok szerint a www.parlament.hu web oldalról.

A kötelező szakképzés helyett egyre több képviselő vesz részt, a munkáját segítő különböző rövid szakmai felkészítéseken, tréningeken, konferenciákon, fórumokon.

A jövőt szolgáló szakmai felkészültség szempontjából talán a legfontosabb, hogy az EU megköveteli a nemzetközi, gazdasági, kulturális, politikai, történelmi felkészültséget is, amely elengedhetetlenül szükséges minden képviselő számára. Ugyanakkor fontos az EU-s ajánlások naprakész ismerete és pontos értése is, mert ez nagyban befolyásolja törvényalkotói munkáját. Ehhez fontos az alapos nyelvi felkészültség minimum egy idegen nyelvből, de lehetőség szerint több idegen nyelv mélyreható ismerete. A felületes nyelvismeret, vagy egy rossz tolmács alkalmazása végzetes félreértések forrása is lehet.

Milyen iskolai előképzettségre van szükség?

Az országgyűlési képviselőknél nem írnak elő szükséges iskolai végzettséget, előképzettséget, de legtöbben felsőfokú, főként egyetemi végzettséggel, sokan doktorátussal és tudományos fokozatokkal, igen sokféle előképzettséggel rendelkeznek.

Nem a szakképzettség a meghatározó ahhoz, hogy képviselő legyen valakiből, hanem az út, amely a képviselőséghez vezet.

Kétféle úton indulhat el. Az egyik út egy párton keresztül vezet. Választania kell egy meggyőződésének megfelelő pártot, és azon belül elkötelezetten kell dolgoznia. Itt kell megtennie az első lépéseit, és ha itt bizonyította alkalmasságát, akkor a párt segíti a kampánya megszervezését és a mandátum megszerzését. A legtöbb pártnak vannak ifjúsági tagozatai vagy szervezetei is.

A másik út lehet a helyi, területi, kerületi önkormányzatoknál végzett munka, illetve képviselő testületi tagság. Itt is bizonyíthatja alkalmasságát szakmai munkájával. Nyilván azért egy speciális területen is mély szakmai felkészültséggel és tapasztalatokkal kell rendelkeznie, lehetőleg olyanon, amelynek társadalmi hasznosságát elismerik.

Van olyan képviselő is akinek hitelességét a társadalomtudományokban szerzett elismertsége alapozta meg, de vannak olyanok is, akik oktatási, tudományos, kutatási háttérrel rendelkeznek. Nagyon sokat segíthet a gazdasági szférában szerzett kapcsolati tőke, amely szintén kamatoztatható a képviselői munka során.

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal

Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Készült 2001-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.

A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.